

Vergaderjaar 2021–2022

32 140

Herziening Belastingstelsel

35 241

Wijziging van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, de Wet inkomstenbelasting 2001 en de Wet op de dividendbelasting 1965 in verband met de implementatie van Richtlijn (EU) 2017/952 van de Raad van 29 mei 2017 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2016/1164 wat betreft hybridemismatches met derde landen (PbEU 2017, L 144/1) (Wet implementatie tweede EU-richtlijn antibelastingontwijking)

35 305

Invoering van een bronbelasting op renten en royalty's (Wet bronbelasting 2021)

L¹

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN – FISCALITEIT EN BELASTINGDIENST

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 oktober 2021

De leden van de vaste commissie voor Financiën hebben mij verzocht om uw Kamer schriftelijk op te hoogte te blijven houden over OESO-voorstellen die voor Nederland relevant zijn en meer specifiek, het OESO-project over een herziening van het internationale belastingstelsel.

Hierbij stuur ik u een kopie van de brief die ik naar de Tweede Kamer heb gestuurd over de uitkomsten van de vergadering van het Inclusive Framework op 8 oktober 2021 over de herziening van het internationale belastingstelsel.

De Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst,
J.A. Vijlbrief

¹ De letter L heeft alleen betrekking op 32 140

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN – FISCA- LITEIT EN BELASTINGDIENST

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 oktober 2021

In het Inclusive Framework (IF)² georganiseerd door de OESO is geruime tijd intensief gewerkt aan de herziening van het internationale belastingstelsel. Ik ben verheugd uw Kamer mede te kunnen delen dat op 8 oktober 2021 opnieuw een mijlpaal is bereikt in deze onderhandelingen. Daarmee is wederom een belangrijke stap gezet richting een moderner internationaal belastingstelsel en een wereldwijde minimumbelasting.

Eerder heb ik uw Kamer geïnformeerd over het akkoord dat op 1 juli 2021 is gesloten in het IF over een nieuw raamwerk voor de internationale belastingheffing op basis van twee pijlers.³ Daarbij heb ik ook aangegeven dat een aanzienlijk aantal onderdelen van het akkoord nog verder diende te worden uitgewerkt. Het is tijdens de vergadering van het IF op 8 oktober 2021 gelukt om overeenstemming te bereiken over de belangrijkste openstaande onderdelen en concrete afspraken te maken over de manier waarop landen de voorstellen in gaan voeren.⁴

Ik ben blij dat het is gelukt om met 136 landen, waaronder alle EU-lidstaten,⁵ een akkoord te bereiken over de openstaande onderdelen.⁶ Daarnaast is overeenstemming bereikt over een implementatieplan en een concreet tijdspad. Ook de G20 heeft het akkoord onderschreven.⁷ Nederland steunt een voortvarende implementatie. Nu het akkoord is afgerond zal nog veel werk moeten worden verzet en zullen belangrijke (technische) aspecten verder worden uitgewerkt. Het ambitieuze implementatieplan laat zien dat landen geïnteresseerd zijn om de afspraken snel in werking te laten treden.

In deze brief informeer ik uw Kamer over de uitkomsten van de vergadering. Daarnaast schets ik een tijdspad voor de vervolgstappen die nu genomen zullen worden. In bijlage 1 bij deze brief beantwoord ik een aantal vragen van GroenLinks over de herziening van het internationale belastingstelsel bij het wetsvoorstel Wet implementatie belastingplichtmaatregel uit de tweede EU-richtlijn antibelastingontwijking.⁸ Tot slot heb ik in bijlage 2 bij deze brief een tijdlijn opgenomen, die inzicht biedt in het voorgenoemde tijdspad voor de verschillende stappen die de komende periode zullen worden gezet.

² Het OESO/G20 Inclusive Framework on BEPS is in 2016 gevormd met het oog op implementatie van de maatregelen uit het OESO/G20-project om grondslaguitholling en winstverschuiving tegen te gaan (het BEPS-project) en verdere internationale samenwerking op het gebied van belastingheffing. Binnen het Inclusive Framework werken lidstaten en niet-lidstaten van de OESO op gelijke voet samen. Het Inclusive Framework heeft op het moment van schrijven van deze brief 140 leden.

³ Kamerstukken II 2020/21, 25 087, nr. 281.

⁴ Zie ook de brief die ik naar uw Kamer heb gestuurd op 30 september 2021 over de «nadere invulling van het akkoord op hoofdlijnen over de herziening van het internationale belastingstelsel» (kenmerk 2021Z16898).

⁵ Cyprus is geen lid van het IF, zie voor een reactie van Cyprus op het IF-akkoord: <http://mof.gov.cy/en/press-office/announcements/oecd-tax-deal-on-the-global-minimum-tax-rate>.

⁶ De landen die zich (nog) niet hebben geïnteresseerd aan het akkoord zijn Kenia, Nigeria, Pakistan en Sri Lanka. Zie daarnaast voor het statement van de OESO van 8 oktober 2021: <https://www.oecd.org/tax/beps/statement-on-a-two-pillar-solution-to-address-the-tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-october-2021.htm>.

⁷ Zie ook het G20 Communiqué van 13 oktober 2021, te vinden op: <https://www.g20.org/4th-g20-finance-ministers-and-central-bank-governors-meeting.html>.

⁸ Kamerstukken II 2021/22, 35 931, nr. 5, p. 8–9.

1. De nadere invulling van het akkoord op hoofdlijnen

Het akkoord op hoofdlijnen dat in het IF is overeengekomen steunt op twee pijlers. De eerste pijler van het akkoord regelt een andere verdeling van winsten en heffingsrechten tussen landen voor de grootste en meest winstgevende multinationals, waaronder grote digitale bedrijven. De tweede pijler van het akkoord bevat afspraken over een wereldwijd minimumniveau van belastingheffing bij multinationals.

Hieronder zet ik uiteen welke onderdelen uit het akkoord nog verder dienden te worden uitgewerkt en welke afspraken daarover op 8 oktober 2021 zijn gemaakt met 136 landen in het IF.

Pijler 1

De landen in het IF zijn overeengekomen dat de maatregelen van Pijler 1 zullen gaan gelden voor bedrijven met een wereldwijde omzet van meer dan € 20 miljard en een winstmarge (winst gedeeld door omzet) van meer dan 10%. Daarbij is voorzien in een regel die waarborgt dat concerns die zowel bedrijfsonderdelen met een hoge als met een lage winstmarge hebben ook binnen de reikwijdte van Pijler 1 vallen, mits het zeer winstgevende onderdeel zelfstandig de omzeldrempel haalt. Hierdoor zullen ongeveer de honderd grootste en meest winstgevende bedrijven onder de reikwijdte vallen, waaronder de grootste digitale bedrijven. Na zeven jaar zal worden bezien of de omzeldrempel kan worden verlaagd naar € 10 miljard, waardoor meer bedrijven onder de reikwijdte zullen vallen. Tevens is overeengekomen dat er een uitzondering komt voor natuurlijke hulpbronnen en gereguleerde financiële diensten.

Daarnaast zijn afspraken gemaakt over welke landen additionele heffingsrechten krijgen onder Pijler 1. De heffingsrechten over de winst van bedrijven die onder de reikwijdte van Pijler 1 vallen, worden voor een deel toegerekend aan de landen waar de producten en diensten van deze bedrijven geconsumeerd worden. Daarbij dienen de bedrijven wel voldoende «nexus» te hebben met een land. Er is sprake van voldoende nexus indien een bedrijf tenminste € 1 miljoen omzet realiseert in een land. Voor de kleinste economieën wordt de drempel bovendien verder verlaagd naar € 250.000.⁹ Er zijn tevens afspraken gemaakt over verplichte en bindende arbitrage voor geschillen tussen landen over de toepassing van Pijler 1.

Een aantal belangrijke onderdelen van het akkoord over Pijler 1 stond echter nog open. Hierover zijn afspraken gemaakt tijdens de IF-vergadering van 8 oktober 2021. De belangrijkste afspraken geef ik hieronder weer.

• *Kwantumpercentage*

Een deel van de restwinst van bedrijven wordt herverdeeld door de maatregelen onder Pijler 1. In het akkoord is afgesproken dat 20% tot 30% van de restwinst van bedrijven pro rata wordt toegerekend aan landen waar de producten en diensten van bedrijven geconsumeerd worden (en waar op basis van de nexusregels belastbare aanwezigheid bestaat). Dit wordt het «kwantumpercentage» genoemd. Het exacte percentage diende nog ingevuld te worden. Dit percentage was onderwerp van veel discussie. Sommige landen hebben ingezet op een tarief van 20%, andere landen (onder meer ontwikkelingslanden) op (ten minste) 30%. In mijn brief van 30 september 2021 heb ik aangegeven dat Nederland bereid was

⁹ Het gaat dan om jurisdicties met een bbp lager dan € 40 miljard.

geweest een hoog percentage overeen te komen binnen de bandbreedte, zeker als zou blijken dat ontwikkelingslanden daarmee een aanzienlijk voordeel zullen behalen.

In het IF is nu overeengekomen dat het percentage wordt vastgesteld op 25%. Het gaat hierbij om de winst boven een marge van 10% van de omzet. Nederland kan zich vinden in deze uitkomst. De vraag welke landen dubbele belasting moeten voorkomen voor de winst die wordt herverdeeld zal nog nader worden ingevuld. Nederland heeft in aanloop naar de IF-vergadering gewezen op het belang van de verdere uitwerking van dit onderwerp.

• *Geschilbeslechting*

De nieuwe afspraken zijn complex en zijn, in tegenstelling tot de meeste huidige bilaterale belastingafspraken, multilateraal van aard. Daardoor zijn nieuwe en effectieve mechanismen om geschillen te voorkomen en te beslechten noodzakelijk. Daarom zijn afspraken gemaakt over bindende en verplichte geschilbeslechting voor Pijler 1. Daarnaast is overeengekomen dat zou worden gekeken of bindende geschilbeslechting deels optioneel kan worden voor bepaalde ontwikkelingslanden. In het akkoord is nu opgenomen dat bindende geschilbeslechting inderdaad deels optioneel wordt voor een bepaalde groep ontwikkelingslanden. Er zal regelmatig gemonitord worden of het ontwikkelingsland nog steeds voldoet aan de voorwaarden om hiervoor in aanmerking te komen.

In beginsel vindt Nederland bindende en verplichte arbitrage voor alle deelnemende landen een belangrijk onderdeel van Pijler 1. Vanuit capaciteitsoverwegingen begrijp ik echter dat bepaalde ontwikkelingslanden zich in een bijzondere positie bevinden. Voor deze landen was het een belangrijk punt om hier een uitzondering voor op te nemen. Nederland heeft daarom ingestemd met de passage om bindende geschilbeslechting voor bepaalde ontwikkelingslanden optioneel te maken. Het gaat dan om ontwikkelingslanden die onder meer weinig tot geen ervaring hebben met onderlinge overlegprocedures.

• *Unilaterale maatregelen*

Een van de doelen van Pijler 1 is om wereldwijde afspraken te maken over de verdeling van heffingsrechten, zodat landen niet een grote verscheidenheid aan unilaterale digitale dienstenbelastingen gaan heffen. Voor de Verenigde Staten was het tevens een belangrijke voorwaarde dat landen naast Pijler 1 niet ook nog unilaterale belastingen zouden gaan heffen die specifiek gericht zijn op digitale bedrijven. In dat licht is afgesproken dat de toepassing van de nieuwe regels en het intrekken van digitale dienstenbelastingen en «andere relevante vergelijkbare maatregelen», op een gecoördineerde wijze zullen plaatsvinden.

In het IF is overeengekomen dat «*alle digitale dienstenbelastingen en andere relevante vergelijkbare maatregelen*» zullen worden ingetrokken voor alle bedrijven. Daarnaast hebben de leden van het IF zich gecommitteerd om dergelijke maatregelen niet in te voeren. Dit wordt tevens vastgelegd in een multilateraal verdrag, dat wordt gehanteerd om de maatregelen onder Pijler 1 te implementeren. Welke belastingen onder het begrip «andere relevante vergelijkbare maatregelen» vallen, moet nog worden ingevuld. Het intrekken van dergelijke maatregelen zal op een gecoördineerde wijze plaatsvinden.

Regels over de omgang met unilaterale maatregelen waren van belang om uiteindelijk met alle deelnemende landen tot een akkoord over het gehele pakket te komen. Hier hebben tot het laatste moment veel onderhandelingen over plaatsgevonden met onder meer de landen die een digitale dienstenbelasting hebben ingevoerd of van plan zijn om in te voeren.

Pijler 2

Pijler 2 bevat regels voor een minimumbelasting. De regels onder Pijler 2 houden in dat landen belasting mogen bijheffen over de buitenlandse activiteiten van multinationals, indien deze winsten niet belast zijn tegen een bepaald minimum effectief tarief. De landen in het IF zijn overeengekomen dat de maatregelen van Pijler 2 in principe zullen gaan gelden voor multinationals met een omzet van ten minste € 750 miljoen.

Tevens is afgesproken dat de minimumbelasting wordt vormgegeven via twee hoofdregels, de zogeheten *Income Inclusion Rule (IIR)* en de *Undertaxed Payments Rule (UTPR)*. Onder de IIR mag het land waar de uiteindelijke moedermaatschappij van een multinational is gevestigd, in beginsel belasting bijheffen als de buitenlandse winsten lager belast worden dan een minimum effectief tarief. De IIR gaat voor op de UTPR. Als het land van de moedermaatschappij onvoldoende belasting (bij)heft, of als de winsten in dit land lager belast worden dan een minimum effectief tarief, mogen andere landen op grond van de UTPR bijheffen. Dit zorgt er onder meer voor dat bedrijven de regels niet kunnen ontgaan door zich te vestigen in een land dat de IIR niet toepast.

Een aantal belangrijke onderdelen van het akkoord over Pijler 1 stond echter nog open. Hierover zijn afspraken gemaakt tijdens de IF-vergadering van 8 oktober 2021. De belangrijkste afspraken geef ik hieronder weer.

• *Exacte hoogte minimumtarief*

Op 1 juli 2021 is overeengekomen dat het effectieve minimumtarief *ten minste* 15% zou bedragen. Het exacte percentage diende nog te worden ingevuld. In het IF is nu overeengekomen dat het effectieve minimumtarief wordt vastgesteld op 15%. Om een akkoord te kunnen bereiken in het IF, is afgesproken om «ten minste» te laten vervallen.

In mijn brief van 30 september 2021 heb ik reeds aangegeven dat Nederland kon instemmen met dit percentage. Nederland heeft steeds gepleit voor een stevig minimumtarief dat voldoende effectief is om belastingconcurrentie en belastingontwijking in te dammen. Mijn verwachting is dat een tarief van 15% hieraan tegemoetkomt.

• *Hoogte van de uitzondering voor de substance carve-out*

Op verzoek van een grote groep landen is een uitzondering opgenomen in het akkoord om de invloed van de maatregelen van Pijler 2 in te perken voor reële economische activiteiten. De gedachte achter deze zogeheten *substance carve-out* is dat dergelijke activiteiten minder kwetsbaar zijn voor kunstmatige winstverschuiving en daaruit voortvloeiende belastingontwijking. De hoogte van deze substance carve-out is nu verder uitgewerkt.

In het IF is overeengekomen dat de belastinggrondslag voor Pijler 2 wordt verminderd met 5% van de loonkosten en 5% van de materiële vaste activa. Er komt een overgangperiode van tien jaar, waarin geldt dat de

belastinggrondslag voor Pijler 2 aanvankelijk wordt verminderd met 8% van de materiële vaste activa en 10% van de loonkosten. Beide percentages worden gedurende de overgangperiode jaarlijks afgebouwd tot (uiteindelijk) 5%, de eerste vijf jaar langzaam, de laatste vijf jaar sneller.

Nederland was geen voorstander van een dergelijke uitzondering en heeft er de afgelopen maanden dan ook op ingezet de uitzondering zo beperkt mogelijk te houden. Uiteindelijk is de overeengekomen carve-out niet hoger uitgevallen dan de ondergrens die is afgesproken op 1 juli 2021. In de overgangperiode is een ruimere regeling opgenomen dan ik graag had gezien. Om tot een akkoord te komen bleek dit echter noodzakelijk.

• *Uitzondering voor bedrijven «in de initiële fase van hun internationale activiteit»*

Op 1 juli 2021 is overeengekomen dat voor Pijler 2 een eventuele uitzondering voor multinationals «in de initiële fase van hun internationale activiteit» zal worden onderzocht. Nederland was geen voorstander van uitzonderingen en heeft er dan ook op ingezet om uitzonderingen zo beperkt en eenvoudig mogelijk te houden.

Een akkoord zonder een dergelijke uitzondering voor multinationals bleek echter niet haalbaar. In het IF is overeengekomen dat er, onder de UTPR, een uitzondering komt voor multinationals in de startfase van hun internationale activiteit. Dit geldt voor bedrijven die 1) in niet meer dan vijf andere landen actief zijn en 2) maximaal EUR 50 miljoen aan materiële activa in het buitenland hebben. De uitzondering geldt voor een periode van maximaal vijf jaar nadat een bedrijf voor het eerst onder de maatregelen van Pijler 2 valt.¹⁰

• *Verdere invulling van de subject-to-tax-rule*

Op 1 juli 2021 zijn afspraken gemaakt over de zogeheten *subject-to-tax-rule* (STTR). Deze regel is op verzoek van ontwikkelingslanden opgenomen in het akkoord. De maatregel moet ervoor zorgen dat belastingverdragen de heffingsrechten van ontwikkelingslanden minder beperken, indien het andere verdragsland onvoldoende belasting heft. Op 1 juli 2021 is afgesproken dat het minimumtarief tussen de 7,5% en 9% zou bedragen. De exacte hoogte is nu ingevuld. In het IF is afgesproken een minimumtarief te hanteren van 9% voor de STTR. Daarnaast zullen – naast rente-en royaltybetalingen – «een gedefinieerde set van andere betalingen» onder deze regel vallen. Om welke betalingen het precies gaat, zal nog verder moeten worden uitgewerkt.

Nederland heeft een minimumtarief van 9% actief gesteund, om op deze wijze bij te dragen aan de belangen van ontwikkelingslanden. Ik kan mij dan ook vinden in deze uitkomst.

2. Aangesloten landen

Het akkoord in het IF wordt gesteund door een indrukwekkend aantal van 136 landen. Van groot belang is dat het drietal EU-lidstaten dat zich eerder nog niet bij het akkoord had aangesloten, nu wel heeft besloten het akkoord te steunen.¹¹ Hiermee steunen alle OESO en G20 landen het

¹⁰ Voor multinationals die op het moment van inwerkingtreding reeds onder de reikwijdte van Pijler 2 vallen en aan de voorwaarden voor de uitzondering voldoen, begint de vijfjaarstermijn te lopen vanaf het moment van inwerkingtreding van de UTPR (2024).

¹¹ Het gaat om Ierland, Estland en Hongarije.

akkoord. De 136 landen die zich hebben aangesloten vertegenwoordigen meer dan 90% van het wereldwijde bbb.¹²

Sinds de oprichting van het IF in juli 2016 zijn vele ontwikkelingslanden toegetreden en anno 2021 is het een volwaardig platform waarin ontwikkelingslanden op gelijke voet deelnemen. Ook het merendeel van de ontwikkelingslanden in het IF steunt het akkoord, met uitzondering van Kenia, Nigeria, Pakistan en Sri Lanka.

In het akkoord is op meerdere onderdelen expliciet rekening gehouden met de bijzondere positie van ontwikkelingslanden. Onder Pijler 1 zijn afspraken gemaakt over de vraag wanneer een land heffingsrechten krijgt toegewezen over een gedeelte van de winst van een bedrijf (dat onder de reikwijdte valt). Er is gekozen voor een relatief lage omzetsdrempel. Daardoor kunnen ook kleinere economieën – waaronder ontwikkelingslanden – profiteren van de nieuwe maatregelen. Daarnaast wordt voor bepaalde ontwikkelingslanden bindende geschilbeslechting optioneel gemaakt. Dit was een belangrijke wens van ontwikkelingslanden. Voor Pijler 2 is op verzoek van ontwikkelingslanden de subject-to-tax-rule opgenomen.

Net als vele andere landen, zien ook ontwikkelingslanden in de onderhandelingen niet alle punten waar zij op hebben ingezet volledig terug in het compromis. Zo heeft een groep ontwikkelingslanden het voorstel gedaan de volledige winst van multinationals op basis van een verdeelsleutel wereldwijd te verdelen. Dit zou een zeer vergaande wijziging zijn van het huidige systeem waarvoor niet voldoende steun te vinden was in het IF.

Nederland heeft zich in de onderhandelingen steeds actief ingezet voor een uitkomst die oog houdt voor de belangen van ontwikkelingslanden. Bij de verdere uitwerking van de technische details van het akkoord zal Nederland oog blijven houden voor de positie van ontwikkelingslanden. Daarnaast zal Nederland ontwikkelingslanden ook ondersteunen bij de implementatie van de beide pijlers.

3. Implementatie en vervolg

Implementatieplan

In het IF is naast het akkoord op hoofdlijnen ook overeenstemming bereikt over een implementatieplan. Het implementatieplan beschrijft het werk dat nog gedaan moet worden om de twee pijlers te implementeren. Ook bevat het implementatieplan een concreet tijdpad.

Pijler 1

Pijler 1 zal worden geïmplementeerd via een multilateraal verdrag en via aanpassing van de nationale wetgeving van de deelnemende landen. Een multilateraal verdrag kan ervoor zorgen dat de nieuwe afspraken voortvarend en op een uniforme wijze in werking treden, zonder dat alle deelnemende landen afzonderlijk hun onderlinge belastingverdragen moeten aanpassen. Ook zal het multilateraal verdrag effectief zijn indien tussen landen geen bilateraal belastingverdrag is gesloten.

In het multilaterale verdrag zullen afspraken worden gemaakt over de berekening en toewijzing van de nieuwe winsttoerekeningsregel op basis waarvan een deel van de winst van bepaalde multinationals wordt

¹² <https://www.oecd.org/tax/beps/international-community-strikes-a-ground-breaking-tax-deal-for-the-digital-age.htm>.

toegerekend aan marktlanden (ook wel Bedrag A genoemd). Tevens zullen in het multilaterale verdrag afspraken worden gemaakt over de voorkoming van dubbele belasting, de uitwisseling van informatie, het aangifteproces en de werkwijze voor bindende geschilvoorkoming- en beslechting.

In de technische werkgroepen van de OESO zal de komende tijd worden gewerkt aan de verdere uitwerking van Pijler 1 en aan de inhoud van het multilateraal verdrag. Ook zal een toelichtende nota worden opgesteld bij het verdrag. Het is de bedoeling dat de tekst en de toelichting van het multilateraal verdrag begin 2022 gereed zijn. Halverwege 2022 zal het verdrag vervolgens voor ondertekening worden opengesteld. Het doel is om het verdrag per 2023 in werking te laten treden, zodra een zogenoemde kritieke massa van landen¹³ het verdrag hebben geratificeerd.

In aanvulling op het multilaterale verdrag voor Pijler 1 zullen ook aanpassingen nodig zijn in de nationale wetgeving van landen. Zo zal in de Nederlandse wetgeving bijvoorbeeld een grondslag moeten worden opgenomen om belasting te kunnen heffen over het aan Nederland toegerekende Bedrag A. Om de aanpassing van de nationale wet voor landen te vereenvoudigen en om tot een zo uniform mogelijke implementatie in de deelnemende landen te komen, zal modelwetgeving door de OESO worden opgesteld. In het implementatieplan is het doel gesteld om de modelwetgeving en de bijbehorende toelichting begin 2022 vorm te geven.

Bedrag B

Bovengenoemd verdrag en modelwetgeving worden opgesteld voor Bedrag A van Pijler 1. In de discussies over Pijler 1 is naast Bedrag A ook gesproken over het zogeheten Bedrag B. Bedrag B is geen nieuwe winsttoerekeningsregel, maar is een vereenvoudiging van bestaande winstallocatieregels («*transfer pricing*»). Bedrag B bepaalt een vaste vergoeding voor (eenvoudige) distributieactiviteiten.

Het idee achter Bedrag B is dat er in het huidige systeem regelmatig discussies zijn over de juiste beloning voor met name distributieactiviteiten. Door voor bepaalde distributieactiviteiten af te spreken dat de beloning een vast percentage van de gerealiseerde omzet bedraagt, kan de toepassing van het arm's-lengthbeginsel¹⁴ worden vereenvoudigd en kunnen discussies zoveel mogelijk worden voorkomen. Op 1 juli 2021 is afgesproken dat bij de verdere uitwerking van Bedrag B specifiek gekeken zal worden naar de behoeften van «low capacity countries». In het implementatieplan is overeengekomen dat hier verder aan zal worden gewerkt met als doel het werk eind 2022 af te ronden.

Pijler 2

De ambitie is om Pijler 2 in werking te laten treden per 2023, met uitzondering van de UTPR die per 2024 in werking zou moeten treden. Voor Pijler 2 zal modelwetgeving worden opgesteld. Deze modelwetgeving zal onder andere de regels bevatten over de berekening van het effectieve tarief per jurisdictie, de uitzonderingen en het administratieve

¹³ In het verdrag zal worden opgenomen wanneer voldoende landen het verdrag hebben geratificeerd om te kunnen spreken van een kritieke massa.

¹⁴ Op basis van het arm's-lengthbeginsel (zoals gecodificeerd in artikel 8b Wet Vennootschapsbelasting 1969) dienen gelieerde lichamen met elkaar te handelen zoals ongelieerde lichamen dat onder vergelijkbare omstandigheden zouden handelen.

(aangifte-)proces. Bij de modelwetgeving zal een toelichting worden opgesteld, waarin het doel en de werking van de regels worden toegelicht. Er wordt op het moment van schrijven intensief gewerkt aan de modelwetgeving en het is de bedoeling dat deze eind november 2021 klaar is.

Naast modelwetgeving zal ook een modelverdragsbepaling worden opgesteld voor de *subject-to-tax-rule* (STTR). Om de verdragsbepaling efficiënt in een groot aantal belastingverdragen te implementeren, zal een multilateraal instrument worden opgesteld – vergelijkbaar met het multilateraal instrument dat ook voor het BEPS-project is opgesteld. In het akkoord is opgenomen dat, indien ontwikkelingslanden uit het IF hierom verzoeken, de leden van het IF de STTR zullen opnemen in het betreffende belastingverdrag. Het is de bedoeling dat de modelverdragsbepaling voor de STTR eind november 2021 gereed is en het multilateraal instrument om de STTR in belastingverdragen te implementeren halverwege 2022.

Tot slot zal voor Pijler 2 een implementatiekader worden opgesteld. In dit implementatiekader zullen onder andere afspraken worden opgenomen over de administratieve procedures (bijv. de aangifteprocedure) en over *safe harbours* die de uitvoering door bedrijven en belastingdiensten kunnen vereenvoudigen.

Tijdljn

Zoals opgemerkt, is het doel om zowel Pijler 1 als Pijler 2 per 2023 in werking te laten treden. In de vorige paragraaf heb ik uiteengezet welk werk voor die tijd in internationaal verband verzet zal gaan worden. Zoals blijkt uit die paragraaf zullen nog veel (technische) onderdelen uitgewerkt worden. Daarnaast zal elk land ook nationaal het nodige werk moeten verzetten. De modelwetgeving die in de OESO is ontwikkeld dient namelijk te worden omgezet in nationale wetgeving.

De nationale wetgeving zal aan uw Kamer worden voorgelegd. Het multilaterale verdrag voor Pijler 1 en het multilateraal instrument voor Pijler 2 zullen tevens aan uw Kamer worden voorgelegd voor ratificatie. Zoals ook richting uw Kamer aangegeven, ligt het wat mij betreft voor de hand om ook in EU-verband te werken aan de implementatie. Naar verwachting zal de Europese Commissie (richtlijn)voorstellen presenteren voor de implementatie van de beide pijlers in de nationale wetgeving van EU-lidstaten. Op deze wijze wordt een gelijk speelveld gecreëerd binnen de EU en wordt er verzekerd dat de implementatie voldoet aan het EU-recht in den brede (zoals de EU-verdragsvrijheden). Nu alle EU-lidstaten het akkoord steunen, is een implementatie via de EU weer een stap dichterbij.¹⁵

Het IF onderkent dat de voorgenomen tijdljn zeer ambitieus is. Ik ben het hiermee eens. Om de afspraken per 2023 in werking te laten treden zal de komende vijftien maanden nog veel werk moeten worden verricht. Ik zal mij ervoor inzetten dat Nederland, zowel nationaal als in het IF, doet wat mogelijk is om bij te dragen aan een tijdige en vlotte implementatie. Tot slot vergt een effectieve implementatie dat ook goede uitvoering geborgd is. Nederland heeft daarom aandacht gevraagd voor het belang van

¹⁵ Cyprus is geen lid van het IF, zie voor een reactie van Cyprus op het IF-akkoord: <http://mof.gov.cy/en/press-office/announcements/oecd-tax-deal-on-the-global-minimum-tax-rate>.

effectieve uitvoering waarvoor ook de details goed moeten zijn uitgewerkt. Bij de vormgeving worden de uitvoeringsaspecten voor de Belastingdienst meegewogen.

De Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst,
J.A. Vijlbrief